

Сагаалган-96

НЮТАГАЙХИДАЯ ХҮНДЭЛӨВ

Ажалай Улаан Тугай орденго Хоца Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын академическэ театрай тайзан дээрэнээ Сагаалганай хайндэрэй хүгжэм, дуун, үбгэд, хүгшэдөө, бүхы зоноо амаршалхан үрээлэй хайхан үгэнүүд эдэлнэ.

Мүнөөдэр Бэшүүрэй аймагнаа уг гарбалтай түлөөлэгшэд эндэ сугларжа, заншалта ёһоор сагаалжа эхилбэди, - гээд тус аймагай хидай эблээлэй президент С. Г. Санжиев нютагайхидайнгаа үдэншэ нээхэдээ, сугларашадые амаршалба. - Манай аймагай-ягаад байгуулагдаһан тухай тобшохоноор хөөрэхэдэ, иимэ: 1935 оной февраль нарада Бэшүүрэй аймаг мүнцэлөө юм.

М. Митышов болон бусад олон хүтэлбэрилэгшэд хамаг бэлиг шадабарияа элсүүлэн, түрүүшүүлэй зэргэдэ гарахын түлөө үдэр, хүниие илгангүй ажаллаһан гэжэ мэдэнэбди.

Россин Федерациин габьяата артистнууд Лариса Егорова, Ольга Аюрова, Цыден-Дамба Пурбуев, Буряад Республикын габьяата артистнууд Григорий Богадаев, Дамба Хасаранов, Дабацу Юндунова гэгшэд болон бусад олон залуушуул тоонто нютагаа холо ойгуур суурхуулжа ябадаг. Эдэнэрэй дунда Санкт-Петербуртын тайзан дээрэ хонгёо дуугаа дуулажа, Буряад ороноо суурхуулжа ябадаг Буряад Республикын габьяата артистка Валентина Цыдыпова Россин

болон дэлхэйн зоной дунда мэдээжэ болоһон байха юм.

Буряад оронойнгоо халбаран хүгжэхын түлөө оролдожо ябадаг эрдэмтэд Б. Ц. Цыденжапов, Д. Ж. Батуев, Ю. Б. Рандалов, Г. Ц. Молонов, аха дүүнэр В. А., В. А. Фоминууд, С. Е. Поздняков, Т. Б. Юмсунова болон бусадые нэрлэе. Эдэнэрнээ гадна уран зохёолшод Ц. Ж. Дондубон, Дондок Улзытуев, Цырен-Дондок Хамаев, Виктор Иванов, Михаил Шиханов, Владимир Ковтун, кинорежиссёр Арья Дашиев, композитор Юрий Ирдынеев гэгшэдые нэрлэнгүй үнгэрхын аргагүй.

Тиихэдэ спортын талаар, илангаяа боксёр хүбүүд Бадма Жигмитов, Валерий Санжижапов, Александр Банзаракцаев, Батор Цыбикмитов гэгшэднэй Россин болон дэлхэйн чемпионууд боложо гараһан байна. Баир Дымбрылов 1994 ондо Таиландын ринг дээрэ түрүү нууринуудай нэгые эзэлжэ ерэнэн юм. Харин 1995 ондо Сеулда үнгэргэгдэнэн профессионалинуудай дундаһаа онсо шалгаржа, дэлхэйн чемпион болоо.

Харьялан урдаһан Хёлго голһоо урган гараһан залуу үетэн республикынгаа олон тоото халбари дээрэ хүтэлбэрилэгшэдөөр хүдэлжэ ябана. Эдэнэрые нэрлэхэ болоо һаа, олон даа. Эдэнэр лэ мүнөө үеын хүндэ хүшэр сагта республикынгаа хүгжэхын түлөө аша үрэтэйгоор хүдэлжэ байна.

...Тайзан дээрэ Буряад Республикын габьяата артист Дабацу Юндунова гаража,

нютагайхидайнгаа эмхидхэнэн Сагаалганай хайндэрые сугларашадай альга ташалгаар утагдан, нээбэ.

Бусадһаа түрүүлэн, 12 жэлэй аха заха гэгдэнэн ама сагаан Хулганын болон бусад жэлнүүдэй хубсаһа үмдэнэн театрай артистнууд тайзандээрэ гаража, Сагаан харын хайндэрэй шог ёрто үгэнүүдээр бэе бээ наадалан байжа, хүхиюун зугаа дэлгэнэ. Эдэнэрэй удаа Шэбэртэ нютагай хонгёо хоолойтой басагад, бэрээдүүд, хүбүүд ендэр дээрэ гаража, дуугаа дуулана, хатар наада дэлгэжэ, олоной дунда талархал, омогорхол

тараан баясуулна.

Хүндэтэ манай нютагаархид! Новосретенкин шэмээшэгүүдэй уран хайханай шүлгэмэй гэшүүд бэлиг шадабарияа таанадтэ бэлэглэхэнь! - гээд концерты хүтэлбэрилэгшын сонсохоходо, аха дүү шэмээшэгүүдэй үмдэрт гоё хайхан хубсаһатай үбгэд, хүгшэд гаража ерээб. Бүлгэмэй гэшүүдэй гүйсэдхэнэн шэмээшэгүүдэй урдандаа дууладаг дуунууд, шог ёрто үгүүлэнүүд олондо аадарай аашаагдажа, альга ташалгаар үдэшгэдэнэ. Иимэ хүхиюун зугаата концерт аяар 3-3,5 час туршада үргэлжэлжэ, айшадаа нютагаархидаа хужарлуулан баясуулаа.

Энээнэй удаа театрт сугларашадые тус аймагай өөһэдые хүтэлбэрилэгшын захиргаанай гулваа А. Д. Ефимов, хүршэ ажааууд Мухар-Шэбэртэй аймагайхидай эблээлэй президент Д. Ц. Будав театрта сугларашадые Бэшүүрэй аймагнаа сагаан түлөөлэгшэдые ама сагаан Хулгана жэлээр амаршалжа баян дэлгэр ажабайдалтай болохын түлөө оролдогты гээд үрээлэй үгэнүүдые хэлээ.

Һүүлээрнэ театр соо амтагай эдээ хоол элбэгээр дэлгэгдэжэ бүхы зоние сагаалуулаа.

Б. ЦЫРЕМПИЛОВ
ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: хайндэрэй үгэдэ.

С. БААДУЕВАЙ
Ц. ЦЫРЕНЖАПОВАЙ
фотолуура

Энэмнай урдандаа Мухар-Шэбэртэй, Шэтын областин Малетини, Хяагтын аймагуудай газар дайдаһаа талалагдажа, харьялан урдаһан Хёлго голы хоёр талаар нэмжнэн ажахынууд амярлагдаа бэлэй, - гээд Сергей Гончикжапович онсолбо.

Аймагай ажахынууд, республикын бусад таряшад, малшадгал адли үндэр баян ургаса ургуулдаг, адууһа малайнгаа ашаг шэмые ехэ болгохын хойноһоо оролдодог һааб даа.

Эдэ ажахынуудые аха нүхэднэй Э. Ц. Цыдыпов, Э. Б. Базарон, Ц. С. Семёнов, Д. Г. Гомбоев, К. Ф. Иванов, Б. Д. Доржиев, А. М. Иванов, М. Я. Серебренников, Е. А. Петров, А. П. Лобанов, Д. Е. Плюснин, А. М. Куренков, С. Д. Бугаков, С. Г. Бадмаев, Е. Н. Поздняков, Г. А. Жаркой, Б. З. Зандаков, Д. Г. Гармаев, Б. Т. Тудупов, аха дүү Б. Б. Н. Б. Юмсуновууд, Ч.

ТОГТОНИЖОЛГЫН ХАНА ЭХИЛХЭНЬ ГҮ?

"БУРЯАД РЕСПУБЛИКЫН ПРОМЫШЛЕННОСТИИН ҮЛБЭРИНУУДАЙ БАЙДАЛ ТУХАЙ БОЛОН 1996 ОНДО МАТЕРИАЛЬНА ҮЙЛЭДБЭРИЙН ЭКОНОМИЧЕСКА УРГАЛТЫЕ ХАНГАХА ТУХАЙ" АСУУДАЛААР ҮНГЭРГЭГДЭЭН ЗУБЛӨӨНӨӨ ТЭМДЭГЛЭЛНҮҮД.

Республикын Правительство Түрүүлэгчийн орлогшо Л. П. Табалаев оролто үг хэлэхдээ, юуний хэгдэн тухай бэш, харин гол түлээ хайсан гээд, юу хэхэ гэнэн хараа зорилгоо, материална үйлэдбэриин тогтонижуулах талаар Правительствон зүгөө абаха хэмжээнүүд тухай хөөрөлдөө ябуулаа хааннай, аша үрэтэй байха гэнэн ханамжаа элрхэйлбэ.

Республикын промышленностин элшэ министр В. В. Перелаяев элдхэл хэбэ. 1995 ондо, урда жэлнүүдэхидэ адли үйлэдбэриин уналга гээдбэшэ, зарим үйлэдбэриин урагшатай ханбаринуудта хайн гэшээ хубилаалтанууд болоо. Промышленна предприятинууд хамта дээрээ 3,6 триллион тухайгэй продукци гарган байнэ. Бүхэ предприятинуудай 57 процентнэ гарзатайгаар үйлэдбэрнэ.

Түдэшин-элшэ хүсэний ханбери үнгэрхэн жэлдэ бусаднаа аша үрэтэйгөөр ажаллаа гэхэ гү, али 1 триллион 30 миллиард тухайгэй продукци үйлэдбэрилоо. Дулаанай элшэ хүсэн урдаанай ханаа 6,4 процент ехээр үйлэдбэригдэнэ байна. Түдэшин, Холбоолжоной шулуун үрүрэнэй уурхайнууд ургалта туйлаа. Түдэшин уурхайда 300 мянган тонно нүүрхэ малтан абаха үйлэдбэриин шэнэ хүсэн ашаалагдаа тушаагдаба. Хэдэн мянгалгын ханбери сооноо Эдэн комбинат, Хяагтын Лавикова шпатай уурхайн экономика ядуу байдалаа өрөнхой. Харин "Татарский алюмин" уурхай, Россиян экономика хэмжээндэ абаад гэбэл, түрүү нуурида үрэлдэхэ предприяти мүн гээд үнштр тэмдэглэбэ.

Алта малтан абалгын ханбарид ургалта үзэгдэнөөр, 1990 онойхиде орходоо, 1,7 дахин ехэ сэнтэй энэ продукци абаба. 1996 ондо алта малталгын хэмжээн ондонойхиноо 8 процентээр эхэ шэл үлэгдэхээр хараагдаана. Локомотив-вагон ханбарилгын завод олзотой гараа. Прибор бүтээлгын үйлэдбэри угаа сахардуу үйлэдбэри ороод байна. Тухайн үйлэдбэриинд бүтээгдэнэ 56 миллиард тухайгэй продукци саа соогоо абтангүй, склад соо хадгалгаамжада байхаар. "Электромашин" завод арга боломжнууднаа холо доогуур үйлэдбэри гараа. Судна бүтээлгын үйлэдбэри судануудые гадаада руу худалдалган олзогүй болоо. Саашаа тус завод Хүдөө ажыхын министрствтэй

хэлсээ баталжа, хүдөө ажыхын техникэдэ запчастнуудые бүтээдэг болохо хараатай. "Теплоприбор" завод 2,5 миллиард тухайгэй олзотойгөөр жэлье түгэхэнэ байна. Эдэ бүхэ предприятинууд АБРЗ-нээ бэшэниин хуу акционернэ бүлгэмүүд юм гээд хануулаа.

Хүнгэн промышленностин гарган продукция хэмжээн соо "Улаан-Удын нарин сэмын мануфактура" бүлгэмэй продукция хуби дилэнхи ехэн болоно гэхэ гү, али 90 процентдэ хүрэнэ. Модо болбосоруулгын ханбарид Селенгинскын ЦКК, "Селенгалес", "Челутайлес" бүлгэмүүд бусадтаа оробол үйлэдбэриин урагшатай дүнгүүдтэй. Харин "Бурятмобель" бүлгэм үнгэрхэн жэлье гаргашатайгаар үдэшэбэ.

Предприятинуудай урагшайгдэлгын шалтагаан олон. Онсолбол, эрьсын зүйлүүдэй, мүн шэнэ продукци гарха гэхэдэ, инвестициин дутаалда, мүнгэн хангай талаар үри, продукция худалдаанда гүйсэгүй байлаа, тоогүй олон налогууд гэхэ мэты нэрлэмээр.

Байдалаа сэгнэхэдэ гадна саашаа яаж хандаралгаа гарха, тогтонижуула туйлаха тухай Правительствон, ханбарин министрствын түлөөлэгшэд, предприятинуудай хүтэлбэригшэд бодотоор бодоомжолоо үзэхэ ёһотой гээд министр тэмдэглэбэ. Байгша ондо промышленности үйлэдбэригдэ гүрэнэй зүгөө дэмжэлэ үзүүлжэ хэмжээнүүд олоор хараалагдаа.

1995 оной ноябрь харада "Инвестиционн-налогово урьһаламжа тухай" Хуули баталан абтаа хэн. Энэнтэй зохицуулан бюджетдэ доход оруулдаг ажал ябуулганууд налогово хүнгэлэлтэнүүдтэй байха ёһотой. "Юридическэ нюурнуудай эд зөөригдэ налогово ставкатуудые амьарлаха тухай" Хуулин проект мүнөө зохион табигдаа. Россиян Федерациин Правительство "алтанай" урьһаламжа туйлаха зорилго мүн лэ тон шулаа. Хүнгэн промышленности, машина бүтээлгые гүрэнэй зүгөө дэмжэхын тула өмол, трикотаж зүйлүүдые, мүн хүдөө ажыхын техникын запчастнуудые гүрэнэй захида оруула талаар документүүд бэлдэгдэжэ байхай.

ҮЙЛЭДБЭРИШЭДЭЙ ТАЛА ХАРАХА
Халан хандаралгын табан жэл 1995 ондо түгэсэжэ, тогтонижолгын хана одоошье эхилбэ—дурсагдаша зүблөөнөө гол ншмэ тошолол хэмээр байгаа.

Предприятинуудай хүтэлбэригшэд ханбарин байдал тушаа ханаа сэдхэхээ зобонги гэжэ эли хэн. Урданай янзаар тэды юумэн хэгдээ гээд юрын мэдээсэл хээгүй, хандаралгаа гарахын тула ушархан хаад бэрхэшээнүүдые яаж дабах гэжэ ёһотой бодожэ үзэнэ гэжэ ойлгосотой байгаа. Гэхэ зуура Правительствон, министрствын нүлөөн тухай хэлэхые, сэгнэлтэ үгэхые олонхын оролдоогүй гээд тэмдэглэмээр. Элдхэл тушаа үгэ хэлэгшэд гурбан бүлэг асуудалда онсо тогтоо. Онсолон дурдабал, иимэ:

1. Эд зөөригдэ тохогодог налог.
2. Зайн галай тарифуудай сэн.
3. Эрхэнүүдые хамгаалгын, хшналтын элдэб эмхинүүдэй зүгөө шалгалтануудай олошорло.

—Манай үйлэдбэри— ханбаралга-гагналгын үйлэдбэри мүн. Зайн галай ахамшые хэхын аргагүй,— гэжэ судна бүтээлгын заводой директор Г. И. Цуканов хэлбэ. —Эрхүүгэй областыдэ зайн гал манай эндэхинээ холо хялда. Нинтэ пэгэн элшэ хүсэний системэ хадан сэхэ хэлсээгээр Эрхүүгэй зайн гал абажа болохогүй юм гү?

Ханаа зобомоо үшөө нэгэ асуудал гэхэдэ, эд зөөригдэ налог тохоло болоно. Заводтомшай ходо ашаалагдаа, мүн арбан жэл соо оройдоо нэгэ дахин хэрэглэгдэхэ техникескэ оншон хэрэгсэлүүд бии. Хоёр ондоо иимэ эд зөөригдэ налогтой ставка ондо ондоо байха ёһотой. Энээн тухай бодожэ үзэхөөр болоо.

АБРЗ-гэй начальник А. С. Коренев:

—Налогүүдэй тоо хэмнээ үлүү олошороо. 1994 ондо 20 янзын байханаа 1995 ондо 27-до хүрөө. Үбэдэ бэлдэхэлэй, элүүржүүлгын налогууд гэхэ мэтэ бии болоо. Эд зөөригдэ налог илангаяа хойшомнай татана. Зайн галай тарифууд яахадаа иимэ үнэтэйб? Крассоярска хизаарта хоёр дахин үнэтэй ха юм. Энээнээ боложо, урдан жэлэй туршада пассажирска 50 вагон захабарилга ха, үнгэрхэн жэлдэ оройдоо 5-ые захабариллаабади.

Элдэб эсээр мүнэгэ "хуулаага" эмхинүүд олошорхоор. Жэшээлбэл, Ажалаар хангалгын жасада саг соонь түлөөнэ оруулжа ш а д а х а г ү й д э м н а й , профилакторинемнай буляжа абахаар нэдэлгэ гаргажа байна. Юундэ тингэхэ болоо юм? Заводтоо хүдэлмэриин нуурнуудые байгуулаа ха юмбиди. Иимэ асуудалнуудые гуримшуулжаар болоо ха юм.

Шэлэй заводой директор С. Н. Урюмовай мэдүүлхэнэй ёһоор, 2250 хүдэлмэригшэдэй 350-ниин, үлэнхэй хүдэлнэ. "Ливона" заводгой хэлсээ баталжа, элдэб унда юулэхэ шэлнүүдые гаргажа

байхай. Мүн Эрхүүгэй архин заводто продукция худалдаабади. Саашаа сонхын шэл гаргалгыг хэргэн захиалха зорилго табигдаа.

—Элдэб инспекциүүдэй зүгөө ёһотой довтолго үзэжэ байнабади. Үйлэдбэриин уналгын хаял зогсожо, нэгэ заа нэг гэхэдэмнай, налогово инспекци, Пенсионно жаса, Ажалаар хангалгын жаса гээд лэ амар зала үзүүлэггүй,— гэнэн гомдолоо прибор бүтээлгын нэгэдэлэй директор С. В. Соляник мэдүүлбэ. —Хүнгэн транспорт, техникэ, аяншалгын бааз гэхэ мэтыемнай налогово инспекци хуряжа абахамнай гэнэ. Тоололгын техникэ—ажалаймнай гол хэрэгсэл. Хурягаа хаань, заводоо хааха болохобди. Үйлэдбэришэдэ иимэ орёо сагай тохөөлдөөд байхада, дурсагдаша албануудай түлөөлэгшэдтэй Правительствон үүсхэлээр зүблөө зарлаха хэрэгтэй гээд хананаб.

"Ливона" заводой директор Б. А. Лев энэ асуудалда мүн лэ тогтобо. Богонихон хутасаа соо 35 шалгалта предпритидамнай хэгдээ. Налогово полици, налогово инспекци, прокуратура—бултэнь тооложо барашгүй. Хүтэлбэригшэдтэ найдал огтолон үгы болоо юм гү?

"Теплоприбор" заводой директор В. Б. Нимаев мүнөө жэлдэ дулаанай хүсэ гуримшуулжа, хинаха приборнуудые үйлэдбэригшын хэмжээ дэшилүүлэхэднэ гэбэ. Илангаяа бюджетнэ ханбарин объектүүдтэ дулаанай хүсэ алман хэрэглэгдэхэ анхарагдаха юм.

Ой модоной промышленна комплекс хүргөөлдэ гүрэнэй "Забайкалес" предпритиин бааза дээрэ байгуулагдаха финансово-промышленна бүлэг тон ехэ удаа шанартай гэжэ тус предпритиин генеральна директор Г. Д. Дашнев үгэ хэлэхэдэ тэмдэглэбэ.

Түдэшин шулуун нүүрхэнэй уурхайн хоёрдох ээлжэнэй барилга үргэлжэлүүлэгдэхэ, 500 мянган тонно нүүрхэ малтан абаха хүсэн ашаалагдаа тушаагдаха гэжэ уурхайн директор В. И. Кравец хөөрбэ.

Зүблөөндэ хабаадахан Буряад Республикын Президент-Правительствын Түрүүлэгшэ Л. В. Потапов түгэхэдэнэ үгэ хэлэхэдэ, республикамнай сэрэгэй-стратегическэ, ажыхын, байгалиин талаар онсо өөршн шэнжэнүүдтэй гэбэ. Сэрэгэй-промышленна комплексын 8 предприти эндэ хүдэлнэ. Сагай уярил шэрүүн, ажыхын ажал ябуулгада хүшэр. Тинмэнэ экономика хүргэлтын талаар хүшэр байдалтай регионуудай тоодо ороно. Удань Л. В. Потапов үгэ хэлэхэдэй ханамжа, дурдахануудта онсолон тогтожо, асуудалнуудта харюу гүөө. Илангаяа 1996 ондо промышленна предпритинуудые дэмжэхэ талаар Правительствода хараалагдахан зарим хэмжээнүүд тухай тодорхойлоо хөөрбэ.

Үйлэдбэришэдэй тала хараха— иимэ гол бодооло зүблөөндэ хабаадагшад элрхэйлээ гээд түгэхэдэнэ тошоломоор.

Г. ДАШЕЕВА,
газетын тусхай корр.

ШАГНАЛ

Геолого - бэдэрлгын талаар габыятай байханаинь ба үйлэдбэригдэ түрүү онол аргануудые үргэнөөр хэрэглэнэинь түлөө Буряад Республикын Президент 1996 оной февралын 6-най Зарлигаар "Байкалгео" гэжэ акционернэ бүлгэмэй Нянданай партиш үрэмдэлгын цехэй мастер **Курбатов Владимир** **Анатолевич** "Буряад Республикын габыята инженер" гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгобо.

Физическэ культура ба спортые хүгжөөлдэ габыятай байханаинь түлөө Буряад Республикын Президент 1996 оной февралын 6-най Зарлигаар "Буряад Республикын физическэ культурын габыята хүдэлмэригшэ" гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгобо гэбэл: **Жамсуев** **Баир** **Бадмаевич** - Захаамнай аймагай захиргаанай таһагы даагша. **Комиссаров** **Аркадий** **Доржиевич** - "Забайкалец" гэжэ спортын клубай тренер. **Николаев** **Владимир** **Михайлович** - пенсионер. **Семёнов** **Сергей** **Александрович** - Прибайкалийн районой захиргаанай таһагы даагша.

Үйлэдбэригдэ амжалтануудые туйлаханай, үни удаан саг соо оролдосотойгөөр хүдэлмэригшэнэй түлөө Буряад Республикын Президент 1996 оной февралын 6-най Зарлигаар "Водоканал" гэжэ муниципальна предпритиин таһагай начальник **Желудкова** **Нина** **Фёдоровна** "Буряад Республикын хангалгын албанай габыята хүдэлмэригшэ" гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгобо.

Кооперативна худалдаа наймаанда габыятай байханаинь түлөө Буряад Республикын Президент 1996 оной февралын 6-най Зарлигаар Хойто-Байгалай эд хэрэглэгшэдэй правленийн түрүүлэгшэ **Пантелеева** **Галина** **Тихоновна** "Буряад Республикын хангалгын албанай габыята хүдэлмэригшэ" гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгобо.

Кооперативна худалдаа наймаанда габыятай байханаинь түлөө Буряад Республикын Президент 1996 оной февралын 6-най Зарлигаар Хойто-Байгалай эд хэрэглэгшэдэй правленийн түрүүлэгшэ **Пантелеева** **Галина** **Тихоновна** "Буряад Республикын хангалгын албанай габыята хүдэлмэригшэ" гэнэн хүндэтэ нэрэ зэргэ олгобо.

Үни удаан саг соо оролдосотойгөөр хүдэлмэригшэнэй түлөө Буряад Республикын Президент 1996 оной февралын 6-най Зарлигаар Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаба гэбэл: **Васильева** **Прасковья** **Варфоломеевна** "Тарбагатайская кондитерская фабрика" гэжэ акционернэ бүлгэмэй ахмад бухгалгер. **Савельева** **Капитолина** **Изюговна** - Бэшүүрэй аймагай хүн зоние ажалаар хангалгын түбэй директор.

Кооперативна худалдаа наймаанда үни удаан саг соо оролдосотойгөөр хүдэлмэригшэнэй түлөө Буряад Республикын Президент 1996 оной февралын 6-най Зарлигаар Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаба гэбэл: **Жилина** **Галина** **Михайловна** - "Загорская" торгово-промышленная компания АБС" гэжэ акционернэ бүлгэмэй баазын директор. **Молчанова** **Анна** **Дмитриевна** - "Горкоопторг" гэжэ акционернэ бүлгэмэй генеральна директор.

Хүдөө ажыхыда үни удаан саг соо аша үрэ ехэтэйгээр хүдэлмэригшэнэй түлөө Буряад Республикын Президент 1996 оной февралын 6-най Зарлигаар Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаба гэбэл: **Соколов** **Артур** **Яковлевич** - Буряад Республикын Хүдөө ажыхын министрствын ахмад ветеринарна врач. **Цыренов** **Владимир** **Лыденович** - Мухар-Шэбэрэй аймагай Суулгын совхозой директор.

Барилгада үни удаан саг соо аша үрэ ехэтэйгээр хүдэлмэригшэнэй түлөө Буряад Республикын Президент 1996 оной февралын 6-най Зарлигаар "Жилгражданстрой" гэжэ акционернэ бүлгэмэй барилга-ханбаралгын 2-дохн управленийн директор **Аболтусов** **Федор** **Фомич** Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаба.

ЭНЭ ҮЛБЭРИЯ ДЭМЖЭЭЛ!

"Буряад үнэн" газетэ хонин ажалай гарзатайга тухай асуудал бэлдэжэ бэшээшье наа, үргэн олон уншагшадэй ханамжануудые ханамжа эхилхэнэинь хайшаамаар. Тус газетэдэ уншахада, Буряад Республикын Президент 1996 оной февралын 6-най Зарлигаар Буряад Республикын Хүндэлэлэй грамотаар шагнаба гэбэл: **Соколов** **Артур** **Яковлевич** - Буряад Республикын Хүдөө ажыхын министрствын ахмад ветеринарна врач. **Цыренов** **Владимир** **Лыденович** - Мухар-Шэбэрэй аймагай Суулгын совхозой директор.

бэлдэй, малгай гэхэ мэтын тоолошогүй олон юумэ өёжо, сэрэгшэдтэ эльгээгээ гэшээб! Мүнөөшье хониной арбан сэнтэйл байха ёһотой. Хонин ажал гэшээ манай буряадуудай холын үе сагнаа эрхилхэн гол ханбери болоно. Хонин нүрэгэй ашаар хэды олон колхоз, совхозууд баяжа гэшээб. Хэды олон ажалай түрүүшүүл нэрэтэй солотой болооб. Дээрэнээ ноёд хайдһаа эхилэн, анхарал хандуулангүйгөөр орхёо наа, энэ ханбери дахяад бодохоонь бэрхэтэй. Нүүдэй үедэ зооветеринарна мэргэжэлтэд хамаагүйнүүд болошонхойнууд ябанад. Нэмэжэ хэлэхэдэ, урдан хониншон хүн ехэ хүндэтэй байгша бэлэй. Мүнөө малшад мартагдажа байна.

Республикын Правительствон үүсхэлээр хониной продукциян үнэ сэн нэмээгдээ, хүнгэн номологдоо гэлсэдэг. Энэнь зүб байжа, хэлсээнэ эсэстэ мүнгэн гүрэнэй гэжэ хананаб. Юрэдөө хонидые Улаан дэбтэртэ оруулаа аа гүбди гэжэ ханаагаа зобохо саг ерээд байна. Бидэнэр, буряад угсаатан, хонидоо бү хорооё, ажыхыдаа, үмсэдөөшье хаань, хонин ажалаа эрхилжэ ябаябди. Хониной продукция үнэтэй болохол байха гэжэ этигэнэб.

А. СУНДУЕВ,
Социалис Ажалай Герой,
Гүрэнэй шангай лауреат.
Россиян хүдөө ажыхын габыята хүдэлмэригшэ.

Малай үбэлжэлгэ - шанга шалгалта

ХЭЗЭЭ ХЭЗЭЭНЭЙХИХЭЭ ХҮШЭР

Баргажанай аймагай хүдөө ажахын управлениин ахмад зоотехник Леонид Николаевич ИВАНОВОЙ манай газтын редакциин корреспондент Дарма ДОНДОКОВ хаяхан хөөрөлдэхэдөө, энэ жэлэй малай үбэлжэлгын ябасаар хонирхоон байгаа.

- Хэнэйшье мэдэхээр, малай үбэлжэлгэ мүнөө түлэгтөө оронхой гэшэ ааб даа. Аймагай ажахынуудай нийтын адууна малай тоо толгой хорожо байна гэжэ статистикын мэдээнүүд сооһоо ойдгожо абахаар байна. 1995-1996 онуудай үбэлжэлгэдэ хэдэ толгой мал оруулагдаба гэшэб?

- Илангаяа һүүлэй 2-3 жэлэй турша соо ажахынуудай малай тоо эрид үсөөрүүлэгдэ. Гансал моридоймнай тоо толгой хэмдээ үлэнхэй. Эндэ элдэбын шалтагаанууд бии юм бээ.

Мүнөө жэлэй малай үбэлжэлгэдэ манай аймаг дотор бүхыдөө 6400 толгой эбэртэ бодо мал, 10300 хонин, 170 гахай, 3500 морин оруулагдаһан байгаа. Эдэ тоо үнгэрһэн үбэлжэлгын хийһөө нилээд үсөөн болоно. Арбаад жэлэй урда тээхитэй зэргэсүүлээд үзбэл, тиихэдэ тэрэ үедэ манда 14400 толгой үхэр, 60 гаран мянган хонин, 3400 гахай тоологдодог бэлэй.

- Тиихэдээ хамтын ажахынуудай адууна малай тоо толгой эрид хороо ха юм даа.

- Тиигээ. Саашадаа адуу малаа үсөөрүүлхэгүйн тула тодорхой хэмжээнүүд дары абтаха ёһотой. Гүрэн түрһөө хүдөө ажахын хүгжэлтэдэ нэн түрүүн бодото туһаламжа үзүүлэгдэхэ ушартай болоно.

- Умсын гэхэ гү, али хубин ажахынуудта мал олоор бариха хорюулай үгы болгогдоходонь, хүдөөдэ үхэр, хонид, гахай, шубууд олошоруулагдажа, нийтын ажахынуудта хорожо байһан малай тоо бүглэнэгүй гэшэ гү?

- Даб дээрэ үгыл даа. Энэ жэлэй эхинэй байдалаар үнгэрһэн 1995 онтой зэргэсүүлэн харахада, эбэртэ бодо мал 3

мянга гаран, гахай 2500 толгойгоор үсөөн болгогдоо. Илангаяа хонин ажалнай хохилодо ехээр ороһон байна. Тиихэдэ бидэ аяар 67 мянган хонитой байгаа хаа, харин мүнөө хори мянган толгойдо хүрэхэгүй үлэнхэй. Баргажанай совхоз хонин хүрэгөө огто үгы хэбэ. Гүрэнэй ябуулжа байдаг мүнөөнэй хараа бодолгүйгөөр зохёогдоһон экономика политикаын үрэ дүнгын "бажуужа" эхилэнхэй. Хараад үзыт даа. Нооһоной, хониной мяханай худалдан абалгын сэн гаргашалагдаһан гаргашаяа харюулжа шаданагүй бшуу. Хониной мяхан мүнөө сагта худалдажа абтахааяа болёо. Хүнэй наада барихаар сэнгээр нооһоёо тушаанабди. Сэнтэй түүхэй эд болохо хонидойнгоо арһа миин лэ хаяха баатай болонобди.

Зүгөөр үнгэрһэн жэлдэ гүрэн түрһөө нооһоной худалдан абалгын сэндэ бага зэргэ нэмэлтэ түлбэри түлэгдэхэ болоо. Тэрэн манай наанае үшөөл тэгшэлхээ байнагүй.

Буряад оронойнгоо заншалта халбарие саашадань һэргээн хүгжөөхэ талаар мүнөө үедэ тодорхой ажалай ябуулагдажа эхилһэниинь ехэл хайшаалтай. Республикын олохон аймагуудта, мүнөө манайшье аймагта шэрүүбтэр нооһото үүлтэрэй хонидые үсхэбэрилдэг боложо байнабди.

Мүнөөнэй эрхэ байдалда мал ажалай нэгэшье зүйлэй продукци ашаг үрэ үшөөл асарнагүй. Ушар тиимэһээ гүрэнэй зүгһөө туһаламжагүйгөөр ажахынуудта нэмэлтэ түлбэри үгэнгүйгөөр һү, мяха гарза хоролтогүйгөөр үйлэбэрилжэ шадахааяа болёобди.

- Ябажа байгаа энэ жэлэй малай үбэлжэлгэдэ тэжээлээр хэр хангагдаһан байнат?

Тэжээл багаар нөөсөлгдэнхэй. Тусхайлан хэлбэл, бүхыдөө 77 мянган центнер үбнэ (һайн жэлнүүдтэ нийтын адууна мада 300 мянган центнер хүрэтэр нөөсөлгдэдэг), 45,5 мянган центнер сенаж, 1200 тонно силос, 39000 центнер холоомон, 14 мянган центнер тарьяа галханай зүйл бэлэдхэгдэн байна. Аймаг дотор условно малай толгой бүхэндэ дунда зэргээр 7,4 центнер тэжээлэй единицын хэмжээнэй тэжээл нөөсөлгдөө юм. Бидэ бүдүүн тэжээлээр 64 процент, талха тарьяагаар 26, шэмэтэ зэжээлээр миин 7,2 процент хангагдаһан байгаабди. Эдэ үрэ дүнгүүд манай мүнөөдэрэй байдалай хүндэ хүшэр байһыень гэршэлжэ үгэнэ бшуу.

Ажахынуудай дундаһаа эгээл ехээр тэжээл нөөсөлһэн таряашанай ажахынуудай Бодоной эблэ условно мал бүхэндөө 11,1 центнер тэжээл бэлэдхээ. Таряашанай ажахынуудай Баян-Голой эблэ бэшэндээ орходоо эгээл багаар гэхэ гү, али оройдоол 5,7 центнер тэжээлэй единицын хэмжээнэй тэжээл нөөсөлһэн байгаа юм.

Малай үбэлжэлгын эхилһэнһээ хойшо гурбан һара үнгэршэбэ. Багаар бэлэдхэн тэжээлнай галтүймэртэ ороһон шэнгээр һалажа, дууһажа байна. Урдамнай хүйтэн үдэрнүүд, март-апрелиин хагсуу шуургатай һаранууд маниие үшөө хүлээнэ. Тиимэһээ иимэ байдалда мал ажалай продукци ехээр үйлэбэрилжэ абаха гэхэн хангалтай одоол худал хэрэг болоно бшуу.

Дээрэ хэлэгдэн баримтануудһаа ямар тобшолол хэлтэйб гэхэдэ, энэ жэлэй малай үбэлжэлгэ ехэл хүшэр байхань. Ондоо тэһнээ туһаламжа үгтэхээ байнагүй. Гансал өөһэдтөө найдахаһаа бэшэ юумэн үгы ха юм. Үлэһэн малайнгаа тоо толгойнь хороонгүйгөөр тэрэ хэмдэн үлөөхэ, арга шадал соогоо һү, мяха, нооһо үйлэбэрилжэ абаха гэшэ малшадай мүнөөдэрэй гол зорилго болоно. Мүнөөнэй эрхэ байдалда малаа гарзада оруулжа огто болохогүй. Даалгагдаһан ажалдаа хайша хэрэгээр, эзэн бусаар хандаха саг дүүрээ гэжэ бултандаа ойлгохо ёһотойбди.

АЛТА МАЛТАГШАДАЙ НЮТАГТА

Һамарта... Зүүн Саяанда оршодог энэ һуурин далайн нуорууһаа 2400 метрдээрэ байдаг. Россин хэмжээгээр ехэ алтанай хэбтэшэтэй Зүүн-Холбоогой уурхай хэрэгтэй материалнуудайнгаа болон түлишын үнэ сэнгэй ехэ болоһон ушараар хаагдаха туйлдаа хүрэнхэй.

Дэлхэйн дэлгүүртэ алтанай сэнгэй хямда һон тула иимэ байдалда ороо гэжэ сэхэ хэлэе. Нээмэл түхэлэй акционернэ "Бурятзолото" бүлгэмэй байдал тухай зүблөө Буряад Республикын Президент Л. В. Потапов үнгэргөө.

Алта абалгын хүдэлмэри вахтова гуримаар хэгдэнэ. Эндэ хүдэлэгшэдэй гурбанайн хоёр хуби шахуунь манай республикаһаа, бусадынь Украина, Белорусси, Казастанһаа ерэнэн хүдэлмэришэд юм.

Рудник ажахын тоосоогоор, абажа шаданан алтаараал гаргашаяа хаана. Гэхэтэй хамта үнэтэ металл малтагшад мүнөө жэлдэ олзотоогүй.

Энэ рудник болон коллективные абархын, гула яаралтай хэмжээнүүд абтаха ёһотой гэжэ республикын Президент Л. В. Потапов тэмдэглээ. Үндэр хадануудай дунда оршоһон рудник хаажархёод, хожом һэльбэхэ һэдэлгэ гаргабал, зуу дахин ехэ гарзада орохо болоно бшуу.

"Валютын коридорой" хүсэндөө байһан үедэ газарай малташа хэрэглэнэй түдөө налогһоо сүлөөлөгдөжэ болоно. Алта малтаха лицензи абанан аад, ажал хэдэггүй зоной зүбшөөльень шэнээр хаража үзэхэ. Москва, Эрхүү гэхэшэлэн, Россин бусадшье регионуудай олзын хэрэг эрхилэгшэд эндэ алта малтаха газар абаад, ажал хэнэгүй. Нээмэл түхэлэй акционернэ "Бурятзолото" бүлгэм Россин болон хилын саанахи томо-томо мүнгэ домологшодые олохо ажал ябуулна.

Холбоогой рудник гансашье алта малтагшад байдалда бэшэ, мүн бүхы Ахын районой ажаһуугшадта һайн нүлөө үзүүлдэ.

Тус руднигыёе Правительствын дэмжэлһэнэй ашаар гансашье районой бэшэ,

мүн республикын мүнгэн сангай байдал һайжаруулаха арга байна гэжэ Президент Л. В. Потапов тэмдэглээ.

Холын өөрсэ янзын байдалтай ахынхид гаргашь багатайгаар ажалаа эрхилжэ элдэб арга шэлэнэ. Бүхы домог колхозуудын таряашанай ажахынуудай эблэлүүд болохо хубилаа. Дунда зэргээр гектарһаа бага бэшэ гектарһаа 80-яад фермернүүд бии. Умса мал олошоржо эхилжэ Хамтыншье, хубиниин ажахынуудай мүнгэн сангай байдал һайн бэшэ, гэбэшье шэриһээ гаража байһанай. Хоолой корпораци ахынхид 650 миллион түхэриг үритэй.

Республикын Правительствын Түрүүлэгшэ Ахын районой ажахынуудай хүтэлбэрилгэнэдтэй уулзажэ ажалшадын ажабайдалай дүтөөр танилсаа. Алаг-Шуурин гэжэ багхан тосхон һургууль клуб, библиотекэ, спортзалһаа бүридһэн өөрсэ янзын һургуулийн, соёлой-спортивн түбтэй болохо хүсэлтэй.

Малшадай 12 байрада гал хүрэдэггүй юм ха. Халхын хүсэ болон наранай элшэ хэрэглэхэ түхээрэлгэнүүд тэдэндэ абажа үгэхыень Хүдөө ажахын болон эдөө хоолой министрствэдэ даалгаһаа. Эдэһнээ гадна энэ райондоо мунгэ үүсэхэ цех хэрэгтэй.

Гансал Ахын районой харлагууд үсхэбэрилэгдэдэг юм. Тэдэнэй мяхан наранай орходоо, шанараараа һайншье һаа, улаан үнгэтэй тула дэлгүүртэ худалдахада гүйсэгүй. Энэ халбариде анхарал хандуулахаар болонхой.

Хадата Ахын тайгын баялгыг обтодог хүнүүд һүүлэй жэлнүүдтэ олошороо. Тэндэхи агнуурийн газарай акционернэ "Эрбод" бүлгэмдэ үгтэхыень һаань, булган, хабарга, хэрмэнһээ эхилээд, хажуу тээшээ "хара дэлгүүртэ" гаргагдаһана. Эндэ оро үсхэбэрилгэ һэргээхэ гэхэн ахынхидай проекте республикын Правительствын америкынхидтэй хамта дэмжэлжэ болоо.

Буряад Республикын Президент Л. В. Потапов болон Правительствын хэлбэлэй албан.

Акционернэ "Электросвязь" бүлгэмэй телефонист Елена Георгиевна Антонова эгээл удаан ажаллаһан хүдэлмэрилэгшэ мүнгэ нэгэн юм. Улаан-Үдын хэлхээ холбооной электротехник түгэсхөөд, ажалайнгаа намтар эндэ эхилһэн нилээд олон мэргэжэлтэдэй хурган хүмүүжүүлэгшэ, багшын болоһон байха. ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Е. Антонова.

М. ШАНТАКОВОЙ фото.

Хабарай тарилгада хэр бэлдэнэт? ЗАҢАБАРИЛГА ЯБУУЛАГДАНА

Техникэ, машина заһабарилха гэшэ жэл ошохо бүри улам хүндэ боложо байна. Иимэ бэрхэшээлтэй байдалай хэдэ ушарбашье, арга шадалаараа оролдонобди. Даб дээрэ борнойнуудаа бэлэн болгожо дүүргээбди.

Эдэ үгэрнүүдтэ хүдөө ажахын бусад техникээ, тракторнуудаа заһабарилжа захалхамнай. "МТЗ" ба "ДТ" түхэлэй зарим тракторнуудаа МТМ соогоо оруулбабди. Зүгөөр заһабарилха хэрэгтэмнай запас хэрэгсэлнүүд дуталдажа, ажалыелнай хойшонь татана. Ондоо тэһнээ туһаламжа хүлэжэ байнгүй, өөһэдөө оролдохо болонобди.

Хабарай тарилга тушаа хэлбэл, һайнаар элдүүрилэгдэн 900 гектар сэбэр наартайбди. Үрэнэн биил даа. Ушар тиимэһээ бии байгаа техникээ хаһа саг соонь заһабарилжа дүүргэбэл, харюусалгатай кампания эмхи гуримтайгаар үнгэргэхэ аргатайбди.

Н. БАДМАЕВ, хүдөө ажахын Яруунын предпрятиниин ахмад инженер.

ТЕЛЕВИДЕНИЕ

4. ПОНЕДЕЛЬНИК ОРТВ

7.00 Телеутро. 13.00, 16.00 Новости. 19.20 Секрет "Тропиканки". 19.25 Виктор Боков "Я кланяюсь России". 20.10 Мультфильм. 20.30 Угадай мелодию. 21.30 В эфире ГТРК "Мир". 22.30 Приключенческая комедия "Человек-мушкетер". 23.00 Мультфильм. 23.15 Вкус прессы. 23.20 Драконы подземелий. 23.30 Марафон-15. 23.40 Звездный час. 23.50 Элен и ребята. 00.00 Джем. 00.05 Семь дней спорта. 00.10 Новости. 00.15 Час пик. 00.25 Угадай мелодию. 00.35 М.М. 00.40 Спокойной ночи, малыши! 00.45 Время. 00.50 Операция. 00.55 Метод Крекера. 01.00 До и после... 01.05 02.20 Технический перерыв. 02.25 Футбольное обозрение. 02.30 Фильм Лидии Бобровой "Ой, вы туси..." (до 04.35)

Россия
01.30 Время деловых людей. 01.40 Вести. 01.50 Что день грядущий... 02.00 Требуется, требуется... 02.05 Русское лото. 02.10 Ритмика. 02.15 Телегазета. 02.20 На соискание премии "Тэффи-96". 02.25 Передача 9-ая. 02.30 Антракт. 02.35 Ключевой момент. 02.40 Вести. 02.45 Милицейская хроника. 02.50 Никто нигде не ждет стихов. 02.55 Музыкальный экспромт. 03.00 Империя игр. 03.05 Новая линия (до 14.15)

Бурятское телевидение
03.10 Мультфильм. 03.15 Сагай сууряан (Проблемы олы поселка Исток) 03.20 Телеканал "Лад". 03.25 Театр и зритель. Заслуженная артистка России Н. Токуренова. 03.30 Байкал. 03.35 Курьер. 03.40 Три дня с Президентом. Передача 2-ая. 03.45 К дням Республики Бурятия в Москве. Документальный фильм "Догчен—путь к свету". 03.50 Байкал. 03.55 Унтаахай. 04.00 Курьер-2.

Россия
04.05 Вести. 04.10 Детектив по понедельникам "Смерть личности" Часть 1-ая. 04.15 Река времени. 04.20 Торговый дом. 04.25 Момент истины. 04.30 Автомиг. 04.35 Вести. 04.40 Рек-тайм. 04.45 "Спрут-6" 5-ая серия (до 01.35).
3 канал "Бурятия"
04.50 Программа передач.
Россия
04.55 Гостиница Деда Мазая. 05.00 Антракт. 05.05 Вести. 05.10 Спасение. 05.15 Новая линия. 05.20 Антракт. 05.25 Тележурнал "01". 05.30 П-клуб.
Бурятия
05.35 Мультфильм. 05.40 Байкал. 05.45 Худ. фильм "Безжалостные люди".

22.50 Всеволод Санаев в фильме Василия Шукшина "Ваш сын и брат". 00.35-02.25 Технический перерыв. 02.25 Москва-Кремль. 02.45 Хит-парад. 04.50 И снова оперетта. (до 05.35).

Россия
8.30 Время деловых людей. 9.00 Вести. 9.20 Что день грядущий... 9.25 Требуется, требуется... 9.30 Ритмика. 9.45 Телегазета. 9.50 Ключевой момент. 10.00 Мультфильм. 10.30 На соискание премии "Тэффи-96". Передача 10-ая. 10.50 Милицейская хроника. 11.00 Вести. 11.30 Новая линия (до 11.40).
Бурятское телевидение
17.30 Мультфильм. 17.55 Байкал. 18.05 Курьер. 18.25 Педсовет. 19.00 Видеоканал "Пульс". 20.10 Сагай хурдэ. (Багша, уран зохоолош Б. Шойдоковой 75 наһанай ойдо). 20.40 Байкал. 20.50 Курьер.

Россия
21.00 Вести. 21.25 Подробности. 21.35 "Первый этаж", худ. фильм. 22.55 Двойной портрет. 23.40 Рэк-тайм. 00.00 Вести. 00.25 Торговый дом. 00.30 Песня России. 01.25 Река времени. 01.30 Автомиг (до 01.35).
3 канал "Бурятия"
17.00 Программа передач.

Россия
17.05 Праздник каждый день. 17.15 Детские новости. 17.30 "Остров Марии", док. фильм. (Ирландия). 17.45 Месяцеслов. 18.00 Вести. 18.20 Мир авиации. 18.50 Антракт. 18.55 Ваше право. 19.10 Кино в марте. 19.25 Устами младенца. 19.55 Петербургские тайны.

Бурятия
21.00 Мультфильм. 21.20 Байкал. 21.30 "Война Роузов", худ. фильм.

6, СРЕДА ОРТВ
7.00 Телеутро. 10.00, 13.00, 16.00 Новости. 10.15, 19.20 Секрет "Тропиканки". 11.10 Тема. 11.55 В мире животных. 12.30 Угадай мелодию. 13.45 "Чисто английское убийство", худ. фильм. 1 с. 15.10 Телевизионная служба новостей. 16.15 Вкус прессы. 16.20 Драконы подземелий. 16.40 Кактус и К. 16.50 Домисолька. 17.10 Зов джунглей. 17.35 Элен и ребята. 18.00 Тет-а-тет. 18.30 Семь дней спорта. 19.00 Новости. 20.10 Час пик. 20.35 Угадай мелодию. 21.05 В поисках утраченного. Николай Крючков. 21.45. Спокойной ночи, малыши! 22.00 Время. 22.30 Операция. 22.50 Людмила Гурченко и Наталья Гундарева в комедии "Уходя-уходи". 00.25-02.30 Технический перерыв. 02.35 Музыкальное шоу. 03.25 Фильм-балет "Старое танго" (до 04.30).

Россия
8.30 Время деловых людей. 9.00 Вести. 9.20 Что день грядущий... 9.25 Требуется, требуется... 9.30 Ритмика. 9.45 Всего понемногу. 10.35 На соискание премии "Тэффи-96". Передача 11-ая. 10.55 Милицейская хроника. 11.05 Санта-Барбара. 12.00 Вести. 12.30 Телегазета. 12.35 Крестьянский вопрос. 12.55 Мультфильм. 13.20 Новая линия (до 13.30). 15.00 Футбол. Кубок УЕФА. 1/4 финала. "Баварии" (Мюнхен)-"Ноттингем Форест" (Ноттингем). 16.55 Антракт.
Бурятское телевидение
17.05 Мультфильм. 17.10 Толи. 17.50 Бамбаахай. Розыгрыш лотереи Улан-Удэнской

кондитерской фабрики "Амта". 18.15 Байкал. 18.25 Курьер. 18.45 Ракурс представляет: "Музыкальная капель" - Со звездами. (Детская школа искусств N 11). 19.40 Династия. 34 серия. 20.30 Байкал. 20.40 Унтаахай. 20.50 Курьер-2.

Россия
21.00 Вести. 21.25 Подробности. 21.35 Никто не забыт. 21.40 Санта-Барбара. 22.35 Домино Михаила Боярского. 23.10 Чрезвычайный канал. 00.00 Вести. 00.25 Река времени. 00.30 Спрут-6, худ. фильм. 6 с. 01.35 Экран криминальных сообщений (до 01.45).
3 канал "Бурятия"
17.00 Программа передач.

Россия
17.05 Праздник каждый день. 17.15 Детские новости. 17.30 Чья сторона. 18.00 Вести. 18.20 Дальний Восток. 18.55 Вас приглашает фирма. 19.10 Параллели. 19.20 Своя игра. 19.55 Петербургские тайны.

Бурятия
21.00 Мультфильм. 21.20 Байкал. 21.30 "Доистория-3", худ. фильм.

7, ЧЕТВЕРГ ОРТВ
7.00 Телеутро. 10.00, 13.00, 16.00 Новости. 10.15, 19.20 Секрет "Тропиканки". 11.05 Футбол. Лига чемпионов. 1/4 финала. "Белоруссия" (Германия)-"Аякс" (Голландия). 13.10 В эфире ГТРК Мир. 13.45 "Чисто английское убийство", худ. фильм. 2 с. 15.10 Телевизионная служба новостей. 16.15 Вкус прессы. 16.20 Драконы подземелий. 16.40 Лего-го. 17.10 Тин-тоник. 17.35 Элен и ребята. 18.00 Рок-урок. 18.30-04.55 Семь дней спорта. 19.00 Новости. 20.10 Час пик. 20.35 Веселые истории в журнале "Ералаш". 21.05 Один на один. 21.45 Спокойной ночи, малыши! 22.00 Время. 22.30 Операция. 22.50 Футбол. Лига чемпионов. 1/4 финала. "Нант" (Франция) - "Спартак" (Москва). 00.40-02.30 Технический перерыв. 02.35 Футбол. Лига чемпионов. 1/4 финала. Обзор трёх матчей. 03.50 Кинокомедия "Страховой агент" (до 05.25).

Россия
8.30 Время деловых людей. 9.00 Вести. 9.20 Что день грядущий... 9.25 Требуется, требуется... 9.30 Ритмика. 9.45 Всего понемногу. 10.35 На соискание премии "Тэффи-96". Передача 12-ая. 10.55 Мульти-пульти. 11.20 Телегазета. 11.25 Петербургский романс. 12.00 Вести. 12.30 Чрезвычайный канал. 12.40 Крестьянский вопрос. 13.00 Музыкальный экспромт. 13.20 Новая линия (до 13.35).
Бурятское телевидение
17.00 Мультфильм. 17.30 Семь Я. 18.00 Сэнхир хадаг. 18.40 Байкал. 18.50 Курьер. 19.10 Династия. 35 серия. 20.00 Актуальное интервью. Глава Гурульбинской сельской администрации Москвитина В.А. 20.40 Байкал. 20.50 Курьер-2.

Россия
21.00 Вести. 21.25 Подробности. 21.35 Сам себе режиссёр. 22.10 Песня для Европы. Национальный отборочный тур конкурса песни "Евровидения". 23.40 Автомиг. 23.45 Экран криминальных сообщений. 00.00 Вести. 00.20 Программа "А" (до 01.20).
3 канал "Бурятия"
17.00 Программа передач.

Россия
17.05 Праздник каждый день. 17.15 Детские новости.

Бурятия
21.00 Мультфильм. 21.20 Кинокомедия "Свадьба в Малиновке".

9, СУББОТА ОРТВ
8.45 Телеканал "Подъём". 9.45 Слово пастыря. 10.00, 16.00 Новости. 11.30 Не зевай. 12.00 Утренняя почта. 12.35 Смак. 12.55 Вечная загадка Страдивари. 13.25 Людмила Хитяева в фильме "Евдокия". 15.15 Театр плюс ТВ. Наталья Гундарева. 16.15 Мультфильм. 16.35 В мире животных. 17.10 Веселые истории в журнале "Ералаш". 17.20 Окно в Европу. 17.50 Бомонд. 18.10 Счастливый случай.

17.30 Кенгуру. 18.00 Вести. 18.20 Новая линия. 18.50 Ваш партнёр. 19.05 Мадам, вы прекрасны. Юбилейный вечер Марии Мироновой. 19.45 Река времени. 19.55 Петербургские тайны.

Бурятия
21.00 Мультфильм. 21.20 Байкал. 21.30 "Маленькая история", худ. фильм.

8, МАРТА. ПЯТНИЦА

Международный женский день. ОРТВ

8.30 Телеутро. 10.00, 16.00 Новости. 10.15 Мультфильмы. 10.45 Фильм-сказка "Василиса Прекрасная". 11.55 На балу у Золушки. 12.35 Андрей Миронов в спектакле "Безумный день или женитьба Фигаро". 15.25 Юмористический букет от Евгения Петросяна. 16.20 Фильм Ивана Дыховичного "Женская роль". 17.15 Веселые истории в журнале "Ералаш". 17.35 Привет всем! Филипп Киркоров. 18.30 Поле чудес. 19.25 Новости. 19.45 Вивьен Ли и Кларк Гейбл в фильме "Унесенные ветром". 21.45 Спокойной ночи, малыши! 22.00 Время. 00.40-02.30 Технический перерыв. 02.30 Карнавал в Рио-де-Жанейро. 03.25 Премьера 1 канала "Женский день". (до 04.50).

Россия
9.00 Вести. 9.20 Подробности. 9.30 Что день грядущий... 9.35 Кавалерист-девица Надежда Дурова. 9.55 Волдаийские праздники. 10.10 Лучшие игры НБА. 11.05 Тайны животных. 12.00 Пилигрим. 12.45 Худ.фильм "Формула любви". 14.15 Певческое биеннале "Москва-Санкт-Петербург". (Валентина Цыдыпова). 15.00 Вести. 15.30 Футбол. Кубок кубков. 1/4 финала. "Динамо"(Москва) - "Рашид"(Вена).
Бурятское телевидение
17.10 Мультфильм. 17.40 Буряад орон. 18.25 Примите поздравления. 19.00 Хураалье угуулан. (На встрече Всебурятскому съезду). 19.30 Вы помните... Народная артистка России Клавдия Никулина. 20.00 Панорама Бурятия. 20.45 Весенние мелодии из цикла "Силуэты Надежды".

Россия
21.00 Вести. 21.25 Худ.фильм "Московские каникулы". 23.05 Река времени. 23.10 Оставайтесь в шляпе. 23.45 Антракт. 23.50 Автомиг. 23.55 Мои любимые женщины. 00.40 Адамово яблоко. (до 01.30).
3 канал "Бурятия"
17.00 Программа передач.

Россия
17.10 Этикетка. 17.20 Твой возможности, человек. 17.50 Шарман-шоу. 18.50 Дисней по пятницам. 20.25 Анализы недели.
Бурятия
21.00 Мультфильм. 21.20 Кинокомедия "Свадьба в Малиновке".

Россия
8.45 Телеканал "Подъём". 9.45 Слово пастыря. 10.00, 16.00 Новости. 11.30 Не зевай. 12.00 Утренняя почта. 12.35 Смак. 12.55 Вечная загадка Страдивари. 13.25 Людмила Хитяева в фильме "Евдокия". 15.15 Театр плюс ТВ. Наталья Гундарева. 16.15 Мультфильм. 16.35 В мире животных. 17.10 Веселые истории в журнале "Ералаш". 17.20 Окно в Европу. 17.50 Бомонд. 18.10 Счастливый случай.

Россия
9.00 Вести. 9.20 Что день грядущий... 9.25 Наш сад. 9.55 Доброе утро. 10.25 Аты-баты. 10.55 Чемпионат мира по автогонкам. 13.00 Торговый дом. 13.05 "31 июня". 2 серия. 14.15 Парламентская неделя. 14.45 Горячая десятка. 15.00 Вести. 15.30 Не вырубить. 15.45 Эмили. 18 серия. 16.35 Футбол. Чемпионат России. "Локомотив"(Москва) - "Локомотив"(Нижний-Новгород). 18.35 Книжная лавка. 19.10 Волшебный мир Диснея. 20.05 Колесо истории. 21.00 Вести. 21.25 Снимается кино. 21.30 Худ.фильм "Трое мужчин и младенец". 23.35 Телекросс. 23.50 У Ксюши. 00.25 Служба 2990000. 00.40 Река времени. 00.50 Киноафиша. 01.10 Звезды мирового экрана. 02.05 Автомиг.(до 02.10)

Россия
9.00 Вести. 9.20 Что день грядущий... 9.25 Вовулякия или загадка доктора Никодима. 9.40 Золотой ключик. 10.00 Грош в квадрате. 10.30 Правительственные будни. 11.00 Большой хоккей. 11.40 Антракт. 11.45 "31 июня". 1 серия. 12.55 Чемпионат Европы по легкой атлетике в закрытых помещениях. 13.55 Комедия положений. 14.25 Поэт в России - больше чем поэт. 15.00 Вести. 15.30 Де-факто. 15.45 Служба 2990000. 16.00 Как жить будем? 16.45 Эмили. 17 серия. 17.40 По-русски. 18.00 Эстрадная программа "Золотой круг". 19.00 Сигнальный экземпляр. 19.10 Империя игр. 20.05 Петербургские тайны. 21.00 Вести. 21.25 Субботний вечер с Надеждой Бабкиной. 23.00 Совершенно секретно. 23.55 Автомиг. 00.00 Док.фильм "Екатерина Максимова". 01.25 Служба 2990000. 01.40 Аниматика. 02.10 Река времени (до 02.15).
3 канал "Бурятия"
18.00 Мультфильм. 18.20 Худ.фильм "Всё будет хорошо".

19.00 Новости. 19.20 Телескоп. 19.55 Золотая серия. Год 1968-ой. "Бриллиантовая рука". 21.45 Спокойной ночи, малыши! 22.00 Время. 22.45 Детективное агентство "Лунный свет". 23.45 Брейн-ринг. 00.35-02.30 Технический перерыв. 02.30 Коллекция 1 канала. Жерар Депардье в остросюжетной мелодраме "Скажите ей, что я её люблю". 04.25 "Единственный мужчина". 1 серия (до 05.30).

Россия
9.00 Вести. 9.20 Что день грядущий... 9.25 Вовулякия или загадка доктора Никодима. 9.40 Золотой ключик. 10.00 Грош в квадрате. 10.30 Правительственные будни. 11.00 Большой хоккей. 11.40 Антракт. 11.45 "31 июня". 1 серия. 12.55 Чемпионат Европы по легкой атлетике в закрытых помещениях. 13.55 Комедия положений. 14.25 Поэт в России - больше чем поэт. 15.00 Вести. 15.30 Де-факто. 15.45 Служба 2990000. 16.00 Как жить будем? 16.45 Эмили. 17 серия. 17.40 По-русски. 18.00 Эстрадная программа "Золотой круг". 19.00 Сигнальный экземпляр. 19.10 Империя игр. 20.05 Петербургские тайны. 21.00 Вести. 21.25 Субботний вечер с Надеждой Бабкиной. 23.00 Совершенно секретно. 23.55 Автомиг. 00.00 Док.фильм "Екатерина Максимова". 01.25 Служба 2990000. 01.40 Аниматика. 02.10 Река времени (до 02.15).

3 канал "Бурятия"
18.00 Мультфильм. 18.20 Худ.фильм "Всё будет хорошо".

10, ВОСКРЕСЕНЬЕ ОРТВ
8.50 Тираж "Спортлото". 9.00 Телеканал "Подъём". 10.00, 16.00 Новости. 11.25 Пока все дома. 12.00 Утренняя звезда. 12.50 Из первых рук. 13.00 Служу России. 13.30 Играй, гармонь. 14.00 Провинциальные истории. 14.25 Под знаком "Пи". 14.55 Смехопанорама. 15.30 Пираты. 16.15 Мультфильм. 16.25 Большой театр. Дни и вечера. 17.10 Как-то раз. 17.20 Клуб путешественников. 18.05 "Звезда" представляет. 18.15 Мультифейерверк. 19.00 Новости. 19.20 Веселые истории в журнале "Ералаш". 19.40 Автомобиль и Я. 20.00 Мультфильм. 20.20 Песня 96. 21.05 КВН-96. Международная товарищеская встреча между сборными командами СНГ и Израиля. 23.00 Воскресение. 23.55 Любовь с первого взгляда. 00.30-02.20 Технический перерыв. 02.20 Детективное агентство "Лунный свет". 03.15 Единственный мужчина. 2 серия (до 04.30).

Россия
9.00 Вести. 9.20 Что день грядущий... 9.25 Наш сад. 9.55 Доброе утро. 10.25 Аты-баты. 10.55 Чемпионат мира по автогонкам. 13.00 Торговый дом. 13.05 "31 июня". 2 серия. 14.15 Парламентская неделя. 14.45 Горячая десятка. 15.00 Вести. 15.30 Не вырубить. 15.45 Эмили. 18 серия. 16.35 Футбол. Чемпионат России. "Локомотив"(Москва) - "Локомотив"(Нижний-Новгород). 18.35 Книжная лавка. 19.10 Волшебный мир Диснея. 20.05 Колесо истории. 21.00 Вести. 21.25 Снимается кино. 21.30 Худ.фильм "Трое мужчин и младенец". 23.35 Телекросс. 23.50 У Ксюши. 00.25 Служба 2990000. 00.40 Река времени. 00.50 Киноафиша. 01.10 Звезды мирового экрана. 02.05 Автомиг.(до 02.10)

Россия
9.00 Вести. 9.20 Что день грядущий... 9.25 Наш сад. 9.55 Доброе утро. 10.25 Аты-баты. 10.55 Чемпионат мира по автогонкам. 13.00 Торговый дом. 13.05 "31 июня". 2 серия. 14.15 Парламентская неделя. 14.45 Горячая десятка. 15.00 Вести. 15.30 Не вырубить. 15.45 Эмили. 18 серия. 16.35 Футбол. Чемпионат России. "Локомотив"(Москва) - "Локомотив"(Нижний-Новгород). 18.35 Книжная лавка. 19.10 Волшебный мир Диснея. 20.05 Колесо истории. 21.00 Вести. 21.25 Снимается кино. 21.30 Худ.фильм "Трое мужчин и младенец". 23.35 Телекросс. 23.50 У Ксюши. 00.25 Служба 2990000. 00.40 Река времени. 00.50 Киноафиша. 01.10 Звезды мирового экрана. 02.05 Автомиг.(до 02.10)

Россия
9.00 Вести. 9.20 Что день грядущий... 9.25 Наш сад. 9.55 Доброе утро. 10.25 Аты-баты. 10.55 Чемпионат мира по автогонкам. 13.00 Торговый дом. 13.05 "31 июня". 2 серия. 14.15 Парламентская неделя. 14.45 Горячая десятка. 15.00 Вести. 15.30 Не вырубить. 15.45 Эмили. 18 серия. 16.35 Футбол. Чемпионат России. "Локомотив"(Москва) - "Локомотив"(Нижний-Новгород). 18.35 Книжная лавка. 19.10 Волшебный мир Диснея. 20.05 Колесо истории. 21.00 Вести. 21.25 Снимается кино. 21.30 Худ.фильм "Трое мужчин и младенец". 23.35 Телекросс. 23.50 У Ксюши. 00.25 Служба 2990000. 00.40 Река времени. 00.50 Киноафиша. 01.10 Звезды мирового экрана. 02.05 Автомиг.(до 02.10)

Россия
9.00 Вести. 9.20 Что день грядущий... 9.25 Наш сад. 9.55 Доброе утро. 10.25 Аты-баты. 10.55 Чемпионат мира по автогонкам. 13.00 Торговый дом. 13.05 "31 июня". 2 серия. 14.15 Парламентская неделя. 14.45 Горячая десятка. 15.00 Вести. 15.30 Не вырубить. 15.45 Эмили. 18 серия. 16.35 Футбол. Чемпионат России. "Локомотив"(Москва) - "Локомотив"(Нижний-Новгород). 18.35 Книжная лавка. 19.10 Волшебный мир Диснея. 20.05 Колесо истории. 21.00 Вести. 21.25 Снимается кино. 21.30 Худ.фильм "Трое мужчин и младенец". 23.35 Телекросс. 23.50 У Ксюши. 00.25 Служба 2990000. 00.40 Река времени. 00.50 Киноафиша. 01.10 Звезды мирового экрана. 02.05 Автомиг.(до 02.10)

Россия
9.00 Вести. 9.20 Что день грядущий... 9.25 Наш сад. 9.55 Доброе утро. 10.25 Аты-баты. 10.55 Чемпионат мира по автогонкам. 13.00 Торговый дом. 13.05 "31 июня". 2 серия. 14.15 Парламентская неделя. 14.45 Горячая десятка. 15.00 Вести. 15.30 Не вырубить. 15.45 Эмили. 18 серия. 16.35 Футбол. Чемпионат России. "Локомотив"(Москва) - "Локомотив"(Нижний-Новгород). 18.35 Книжная лавка. 19.10 Волшебный мир Диснея. 20.05 Колесо истории. 21.00 Вести. 21.25 Снимается кино. 21.30 Худ.фильм "Трое мужчин и младенец". 23.35 Телекросс. 23.50 У Ксюши. 00.25 Служба 2990000. 00.40 Река времени. 00.50 Киноафиша. 01.10 Звезды мирового экрана. 02.05 Автомиг.(до 02.10)

Россия
9.00 Вести. 9.20 Что день грядущий... 9.25 Наш сад. 9.55 Доброе утро. 10.25 Аты-баты. 10.55 Чемпионат мира по автогонкам. 13.00 Торговый дом. 13.05 "31 июня". 2 серия. 14.15 Парламентская неделя. 14.45 Горячая десятка. 15.00 Вести. 15.30 Не вырубить. 15.45 Эмили. 18 серия. 16.35 Футбол. Чемпионат России. "Локомотив"(Москва) - "Локомотив"(Нижний-Новгород). 18.35 Книжная лавка. 19.10 Волшебный мир Диснея. 20.05 Колесо истории. 21.00 Вести. 21.25 Снимается кино. 21.30 Худ.фильм "Трое мужчин и младенец". 23.35 Телекросс. 23.50 У Ксюши. 00.25 Служба 2990000. 00.40 Река времени. 00.50 Киноафиша. 01.10 Звезды мирового экрана. 02.05 Автомиг.(до 02.10)

ПОНЕДЕЛЬНИК, 4

12 канал
09.00 Программа передач
09.05 "90х60х90"
09.20 Мультсериал "Мыши-рокеры с Марса"

ВТОРНИК, 5

12 канал
09.00 Программа передач
09.05 "90х60х90"
09.20 Восточный экспресс

СРЕДА, 6

12 канал
09.00 Программа передач
09.05 "90х60х90"
09.20 Восточный экспресс

ЧЕТВЕРГ, 7

12 канал
09.00 Программа передач
09.05 "90х60х90"
09.20 Восточный экспресс

10.45 X. ф "Долгая дорога в дюнах" 3 с.
12.00 "Скандалы недели"
12.30 "Стиль" (CNN)
12.50 Сериал "Дежурная аптека" 22, 23 с.

ПЯТНИЦА, 8

12 канал
09.00 Программа передач
09.05 "90х60х90"
09.20 Мультсериал "Мыши-рокеры с Марса"

СУББОТА, 9

12 канал
09.00 Программа передач
09.05 "90х60х90"
09.20 Мультсериал "Ветер в ивах" 42 с.

ВОСКРЕСЕНЬЕ, 10

12 канал
09.00 Программа передач
09.05 "90х60х90"
09.20 Мультсериал "Ветер в ивах" 44 с.

4, ПОНЕДЕЛЬНИК

9.00 Анонс. Мультфильмы.
9.30 "Секреты природы".
10.00 "Сегодня".
10.35 Сериал: "Доктор Куин - женщина врач" (США).

5, ВТОРНИК

9.00 Анонс. Мультфильмы.
9.30 "Секреты природы".
10.00 "Сегодня".
10.35 Час сериала: "Доктор Куин - женщина врач".

6, СРЕДА

9.00 "Сейчас".
9.30 "Секреты природы".
10.00 "Сегодня".
10.35 Час сериала: "Доктор Куин - женщина врач".

7, ЧЕТВЕРГ

9.00 Анонс. Мультфильмы.
9.30 "Секреты природы".
10.00 "Сегодня".
10.35 Час сериала: "Доктор Куин - женщина врач".

8, ПЯТНИЦА

9.00 Анонс. "Сейчас".
9.30 "В поисках приключений".
10.00 "Сегодня".
10.35 Час сериала: "Доктор Куин - женщина врач".

19.35 "Герой дня".
20.05 Сериал: "Лови удачу на лету", 9 серия.
21.00 "Сейчас".
21.20 Телегазета.

9, СУББОТА

9.00 Анонс. "Европа сегодня" тележурнал.
9.30 "Знакомство с Библией".
10.00 "Город собак", мультсериал.

10, ВОСКРЕСЕНЬЕ

9.00 Анонс. "Сейчас".
9.30 "Как работает Земля" сериал.
10.00 "Город собак", мультсериал.

4, ПОНЕДЕЛЬНИК

17.00 Программа "Детское время".
"Спящая красавица", мультфильм.
"Головорезы", худ. фильм.

5, ВТОРНИК

17.00 Программа "Детское время".
"Спящая красавица", мультфильм.
"Головорезы", худ. фильм.

6, СРЕДА

17.00 Программа "Детское время".
"Спящая красавица", мультфильм.
"Головорезы", худ. фильм.

7, ЧЕТВЕРГ

17.00 Программа "Детское время".
"Спящая красавица", мультфильм.
"Головорезы", худ. фильм.

8, ПЯТНИЦА

17.00 Программа "Детское время".
"Золушка", мультфильм.
"Остров головорезов", худ. фильм.

9, СУББОТА

17.00 Программа "Детское время".
"Золушка", мультфильм.
"Остров головорезов", худ. фильм.

10, ВОСКРЕСЕНЬЕ

17.00 Программа "Детское время".
"Золушка", мультфильм.
"Остров головорезов", худ. фильм.

РАДИО

ПОНЕДЕЛЬНИК
06.00-07.00 Информационная программа "Сейчас".

ПРОГРАММА радиопередач с 4 по 10 марта 1996 г

6.45-7.00 Информационная программа "Сейчас".
7.22 "Палочка-выручалочка" или польза прививок - передача из цикла "Главная драгоценность".

ПРОГРАММА радиопередач с 4 по 10 марта 1996 г

Международному женскому дню - 8-е Марта.
7.47-8.10 Радиорассказ "Имя ей - работа!"
19.22 Республиканские известия (выпуск на бур. и русс. языках).

8, ПЯТНИЦА

6.12 Республиканские известия (выпуск на русс. и бур. языках).
6.40 Обзор республиканских газет.
6.45-7.00 Информационная программа "Встречи".

10, ВОСКРЕСЕНЬЕ

7.22 Информационная программа "Сейчас".
7.30-8.00 Утренний концерт.
8.10-9.00 Литературно-художественная программа "Алтаргана".

САДАТАРАА СЭНГЭЖЭ...

Улаан-Үдэ хотын Октябрьска райондо оршодог "Медвежонок" гэж хүүгэдэй саад нёдондо жэлдэ нуралсалай ба хүмүүжүүлгын талаар шэнэ онол арга хэрэглэжэ, мүнөө сагай эрилтээр үхибүүдые нургадаг болоһон юм. Мүнөө тэрэ саад "XXI зуун жэлэй нуралсал" гэнэн соёлой түүхэтэ түхэлэй республиканска 32/92-дохой нургуули-лаборатори гэжэ нэрлэгдэнэ. Юу хэлэхэб, һүүлэй үедэ хэшээлнүүдын тэд ондоогоор үнгэргэгдэдэг болоһон. Шэнэ хараа бодолтой, залуу бэрхэ багшанар, хүмүүжүүлэгшэд тэндэл хүдэлмэрилнэ даа. Тэдэнэй

дундаһаа мүн лэ буряад хэлэндэ үхибүүдые нургадаг багшанарые онсо тэмдэглэхээр. Хоёр классын талмайгаараа багаханшье һаа, ямар зохидоор, өөрын онсо маягаар шэмэглэгдэнхэйб! Урданай буряад хүнэй барижа байһан табан хушуун малай дүрэ зурагууд харуулагданхай, хубсаһа хунарын угалза хээгээр нэмэгдэжэ оёгдон, н а а д а н х а й н у у д т а үмдэхүүлэгдэнхэй даа. б ханатай багахан гэрхэн соо аяга табагууд, хүрэнгэ бүлэдэг бүлүүрьше харагдана. Юрэдөө, саашань нуралсалдаа хэрэглэдэг юумэнүүдые тоолохо болоо

һаа, олон байна. Тэрэ нургуули-лабораторидо Сагаан харын хайндэр үнгэрһэн пятницын үглөөгүүр эхилжэ, багашуул ехэшүүлгүй сут хамта һонирхолтой наада зугаа дэлгээн, сэдхэлээ сэнгүүлмээр сагаалхаараал болоод даа. Ород үхибүүдыншье буряад хэлэн дээрэ шүлэгүүдые тоб байса хөөрөжэ, дуу шуутгаа зэдэлүүлжэ байха гэшээдын. —Иихэдээ эдэнэртнай яһала бэрхэнүүд болоо ха юм. Тэрээхэн заахан хүбүүхэн ямар ульгамаар шүлэг уншажаржиба гэшэб?— гэжэ багша Л. Ц. Морхоноватай хөөрөлдөхөө хэлэбэ. —Урдандаа хотын сад-

Фоторепортаж

яслинуудта Сагаан харын хайндэр гэжэ үнгэргэгдэдэггүй хэмнай даа. Би өөрөө хэдэн жэлдэ "Голубок" саадта хүмүүжүүлэгшээр хүдэлмэрилөө хэм. Теэд Сагаалганда үхибүүдые найруулха тухай хөөрөлдөөншье болодоггүй хэн. Харин манай энэ саадыхид гурбадахы жэлээ сагаалжа байна, —гэнээр Любовь Цыденовна мантай үни шашалдажа һууха сүлөөгүхэн, саашаа наадандаа хам орожо:

Ёохор наадандаа ерытэ, ерытэ. Наадан байжа хатараял, хатараял, — гэжэ дуугаа дуулаһаар, бултание ёохорто урина. Тэдэнэй дунда пулсагархан хасартай, бишыхан, хөөрхэн үхибүүдэй шадал соохоноо дэбхэрэлдэжэ, "Бээлэй бэдэрэлгэ" гэнэн наада наадажа байхыень хараад энеэдэбэбди:

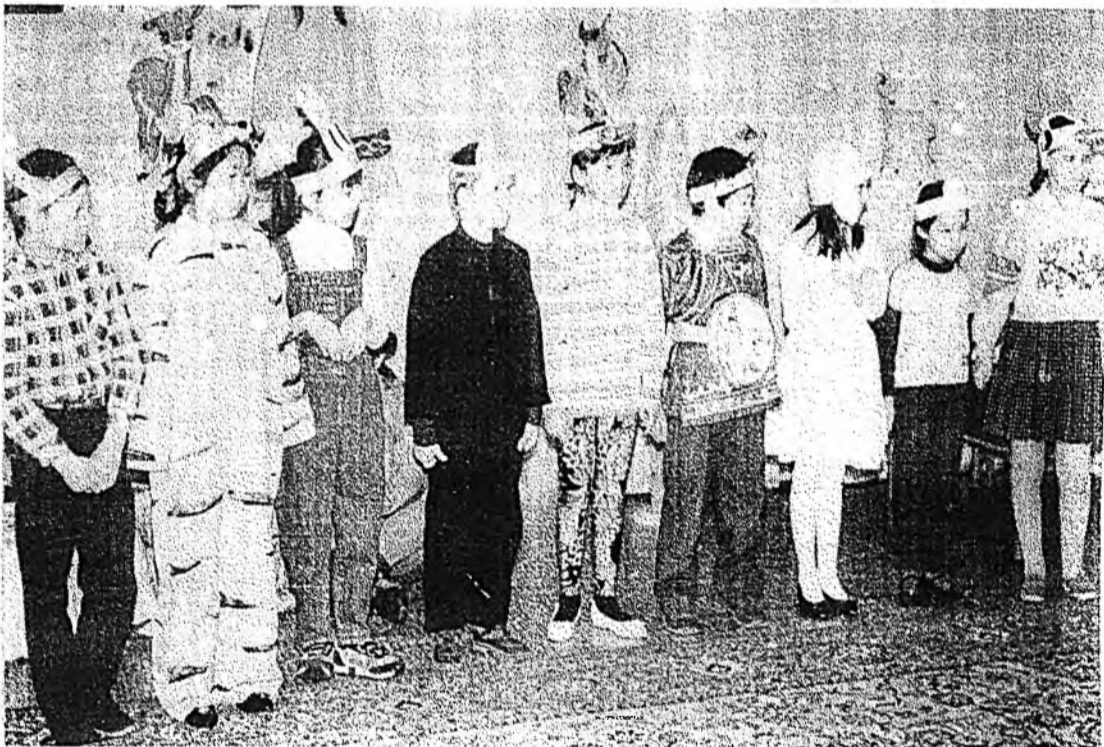
• Дарима по садочку гуляла, и бээлэй потеряла. Бээлэй упала, и к Баатору попала. Бээлэй, бээлэй бэдэрэе, бэдэрэе... — гэжэ байгаад үхибүүд буряад, ород үгэнүүдые холижо, зохёон шүлэгөөрөө наада эмхидхэнэ.

—Иигэжэ байгаад багашуулые буряад хэлэндэ нургахые оролдонобди. Зариманиинь түрэл хэлэн дээрээ нэгэшье үгэ дуутаржа шадахагүй юумэд ерэдэг лэ, — гэжэ багша Д. Б. Батожанова хэлэнэ. Харин 5-6 наһанай үхибүүдэй шүлэг, дуунуудые шагнажа һуухада, яһала хэлэниинь нугархай, баян болһон гэжэ тухайлхаар хэн. Жэшэнь, эндэ үгтэһэн зурагуудай нэгэн дээрэ хүгшэн аба, эжыдээ ерээд, сай уужа һууһан үхибүүдэйнгээ

буряадаараа зугаалдажа байхадань, түрэлхидынь ехэл баясана. Нааданда хабалдажа һууһан багшанар Л. Ц. Морхонова (баруун гарһаа), Б. Д. Батожанова (тамхи татажа һууһан үбгэн) гэгшэд хүмүүжүүлэгшэдээ урданай буряадуудай ёһо заншалад нилээд найнаар нургаһан, бурхан шажан тухай дэлгэрэнгы ойлгосотой болгоһон гэжэ ажлахаар хэн.

Сагаан харын найрта ерэн үхибүүдэй хубсаһан баһал өөр өөрын онсо маягтайгаар оёгдон. Жэшэнь, Баргажанай, Хориин, Сэлэнгын ба бусадшье аймагуудай буряадуудай дэглэ, тэрлигүүд бэе бэеһээ илгаатай, ондо ондоохонууд. Тэндэ үгын шүрээ зүүдхэлнүүдтэй мэмээшэгүүдшье олоороо ерэнхэй. Будамшуугай ролине энеэдэтайгээр наадан багша Ирина Манзарагшевеевадаа нургаһаны аргагүй дуратай гэжэ мэдэхээр байба. Эндэ баһал хүгжэмэй багша Раиса Савельевна Цырендоржиевае онсо тэмдэглэмээр. Энэ найхан сагаахан шарайтай ород эхнэр ямар бэрхээр урданай дуунуудта ёохор хатарта багашуулые нургаа гэтэрэ. Юрэл саашан тобшохоноор хөөрбэл, тэрэ үдэрэй найр нааданда хүжээгүй, баясаагүй үхибүүд гэжэ байгаагүй ха. Бултадаа ехэ багагүй эб нэгэн хүгжэмэйнгөө таһалгада сугларжа, асарһан сагаан эдээнэйгээ дээжэһээ, баян мяхан табагуудһаа хүртэжэ, садатараа сэнгэн, наадан тараа.

Г. ЗАНАЕВА
ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: Сагаан харын нааданай үедэ. М. ШАНТАКОВОЙ фото зурагууд.

Хүн ба байгаали

АМАРҢАН ГАЗАРАА БУЗАРЛАХАГҮЙ

Байгаали хадаа манай ажаһуудаг эгээн томо гэр гэшэ. Байгаалин үгы байбал, нэгэшье амиды юумэн байжа шадахагүй хэн. Манай гэр бүлэ амаралтынгаа үдэрнүүдые хотоһоо гадуур найхан агаартай газарта үнгэргэхэ ехэ дуратай юм. Тэндэ ой соогуур аяншалаш, санаар һолжорхош, бүхы долоон хоногойнгоо шалаа гаргахаш. Гэбэшье ой соохи байгаалида, амитадта гамтайгаар хандаха, тэдэниие аршалха ёһотой

болонобди. Тэндэ модоной шэлбэһэ хухалжа болохогүй, амарһан газараа бузарлахагүй, гал носоогоод орхижо болохогүй. Байгаали бузарлаа һаа, хүн удаан ажамидаржа шадахагүй гэжэ бидэ ходоодо һанажа ябаха болонобди. Модо тариха, шубуудай эдеэдэг газар түхээрхэлээ гадна түрэл нюотагтаа дуратай байха ёһотой.

ШУБУУД— БАЙГААЛИН БАЯЛИГ

Миний хүгшэн аба Михаил Климович гэжэ нэрэтэй.

Маанадта "Эдир шэнжэлэгшэд" гэнэн кружок ябуулдаг. Хүгшэн аба олон янзын шубууд тухай манда хөөрөжэ үгэдэг. "Алхам бүхэндэ шубуун" гэжэ наада наададагбди. Үшөө бидэ "Алтан түлхюурхэн" гэжэ нэрэтэй эдеэдэг хайрсагуудые бэлдээд, тэрээн соогоо хоол хээд табидэгбди. Мүнөөдөө 4 хайрсаг хэнхэйбди. Тэндэ үшөө үндэр томо ёлко бии. Тэрэнэй оройд томо гэгшын борбоосгой байдаг.

Кружоктоо борбилоонуудай, хүхэ бухануудай, хирээнүүдэй абари зан адаглажа харадагбди. Манда, нүхэд тэмни ехэ һонин даа.

Антон БУЛДАКОВ.

ОЙ МОДО ХАМГААЛХА

"Эдир шэнжэлэгшэд" гэнэн кружокто ябаха би, ехэ дуратайб. Тэндэ ой модо, байгаали хамгаалха тухай заадаг. Теэд хүн бүхэн тэрээн тухай мэдэхгүй ябана ха юм.

Манай муу хандасаһаа боложо, ой модон ехээр хохидоно. Жэшэнь, хүн тамхи татаад, тэрэнэйнгээ үлдөөсэ унтараангүй ой соо халхадань, гүймэр болоно ха юм. Ганса гүймэр бэшэ, харин бусадшье муу хандаса ой модондо тодхор үзүүлнэ. Төөлүүрэй модоной холтоһо эдихэдэнь, тэрэ удаан болонгүй, хатажа эхилнэ. Модо отолходо хорюултай

газарта олон зон модо тайража, һүүлдэ тэндэнь түгсүүлхээ бэшэ юумэн үлэнэгүй. Ой соохи амитадые шубуудые баһал хамгаалха хүрэгтэй. Олон хүн шонодо дурегүй дээрэнхээ, тэдэниие гам хайрагүй аладаг. Теэд шононууд ганса муу юумэ хэдэг бэшэ, ой санитартнууд гэжэ үшөө ондоогоор тэдэниие нэрлэдэг ха юм. Тэдэ үбшэн гү, али шархатаһан амитадые бариха эдидэг. Харин тоншуул тухай онсолон хөөрөхөөр. Модондо хоро хүргэдэг хорхой шумуулнуудые тоншоһы хажуугаар, тэрэ хүнды хэжэ зарим жэжэхэн шубуудта байра бэлдэдэг.

Надя ФЕДОТОВА

СПОРТ

ДООДО-ХУДАНАЙХИДАЙ УУЛЗАЛГАНУУД

Шэнэ Жэлэй гарахын урда тээхэнэ Хэжэнгын аймагай Ородой-Адаг нютагта ажаһуудаг Дабасамбу Эрдынеевэй гэртэ хэды нүхэдэнь сугларба. Тэдэ нютагайнгаа ажал хэрэгүүд болон гүрэнэй ажабайдал тухай хөөрэддөө ябуулжа байтараа, нютагаймнай ондоо газарнуудта ажаһуудаг зон хоорондоо, нютагтаяа хэр харилсаатай гэшшэб гэхэн бодолдо абтаба. Удаань Улаан-Үдэдэ, ондоо аймагуудта байдаг ородой-адагайхидые тоолоходонь, яһала олон зон сугларба хэбэртэй. Тийһээр байтараа ородой-адагайхидые хаа хаанаһаа суглуулжа, спортын мурьсөө эмхидхэе гэжэ тэдэ шийдэһэн байгаа.

Доодо-Худанай кубогта хүртэхын тула мурьсөөн тухай бүхы тээ сонсохгодобо, мурьсөөнэй эмхидхэлэй комитет байгуулагдаба. Доодо-Худанай захиргаанай мэдэлдэ байһан хуурин бүхэн спортивна командаһаа гадуур үшөө концерт наада гүйсэдхэхэ ёһотой гэжэ эмхидхэлэй комитет "тогтообо". Тус комитетдэ эгээл эдэбжитдэ оробо: аграрно-национальна лицейн мастер Сандак Галанов, экономикын талаар аймагай захиргаанай тулваагай орлогшо Б. З. Эрдынеев, Доодо-Худанай захиргаанай зайһан Д. Б. Митыпов, ДЮСШ-гай директор В. Б. Дамдинов болон бусад. Кубок тухай дүрим баталхадань, тэрэниень аймагай гулваа С. Ч. Цыреторов "хоёр гараараа" дэмжэбэ. Тийн февраль харын түрүүшын субботодо мурьсөөнүүд захалаа.

Хэжэнгын талаһаа бэлигтэй бэрхэ, оюун талаантай уран зохёолшод, шүлэгшэд, артистнар, эрдэмтэд урган гараһан гэжэ республикынай зон мэдэнэ ёһотой. Харин Доодо-Худанда тоонтотой бэрхэ спортсменүүдыше баһал байха. Тэдэнэй тоодо республикын, Россин, Зэбсэгтэ Хүсэнуудэй оло дахин чемпион, боксоор спортын мастер Д. Д. Бабудоржиев, багшанарай дээдэ хургуулинуудай хоорондо үнгэргэгдэдэг Россин мурьсөөнэй шанда хүртэһэн, боксоор спортын мастерта кандидат В. Б. Дамдинов, 50-яад онуудай һүүл багаар Эрхүү хотын мастернуудай командын гэшүүн, волейболист М. Ч. Токтохоев, 60-аад онуудта Буряадай суглуулагдамал командын гэшүүн, волейболист Д. Б. Гомбоев болон бусад оролсодог юм. Тиймэһээ доодо-худанайхидта омогорхохоор зон яһала бии гэшшэ.

Мурьсөөн 30-һаа 40 хүрэтэр, 40-һөө 50 хүрэтэр болон 50-һаа дээшэ наһанай хубааряар волейболоор, столой теннисээр, шатараар гээд үнгэрөө. Хамта дээрээ 10 командын 150 хүн суглараа. Тэдэнэй тоодо Ородой, Ородой-Адагай, Худанай Станогой болон Доодо-Худанда тоонтотой Хори, Хэжэнгэ хууринайхид оролсоно.

Хэжэнгын лицейн хуралсалай байһан соо шатараар мурьсөөн болоо. Хэжэнгын боксын үндэһэ табигша, аймаг соогоо хүндэтэй Балдан-Доржо Базарович Рыбдылов тус мурьсөөнэй ахмад судьягаар томилогдоо һэн. Шатарта дуратай ветеран

Ринчин Цыденович Цымпилов мурьсөө үнгэргэлгэдэ ехэ туһа хүргөө гээд хэлэхэ хэрэгтэй. Далан зургаан наһанайнгаа дабаанда ябаашье хаа, энэ үбгэжөөл сарюун зандаа, сог залиа алдаагүй.

Мурьсөөнэй дүнгүүдээр хэжэнгынхид 1-дэхи хуури эзэлбэ. Нэгэдэхи хюлгэдэ С. Ш. Сангадиев, хоёрдохидо И. Ц. Балданов, гурбадахид Д. Ц. Цангапова гэгшэд эрхимлээ һэн. Столой теннисээр баһал Хэжэнгын доодо-худанайхид түрүү хуури эзэлбэ.

Волейболоор мурьсөөн зоной һонирхол татаа. Хоёр наһанай хубааряар хэжэнгынхид, нэгэндэнь ородой-адагайхид шалгараа бэлэй.

Мурьсөөнэй һүүлэй дүн гаргагдажа, кубок болон эрье хонин хэжэнгынхидтэ барюулагдаба. Хоёрдохид хуурида ородой-адагайхид, гурбадахид хориинхид гараа һэн. Тус тустаяа тэдэ баһал эрьенүүдээр урмашуулагдаа.

Түгэсхэлдөө мурьсөөнэй үнгэргэлгэдэ туһаламжа үзүүлһэн спонсорнуудые нэрлэе. "Доодо-Худан" ажахы (А. С. Цыбикжапов), "Ородой-Адаг" ажахы (В. В. Баранов), Жимбеевүүдэй ажахы, Г. Гулгаевай, И. Коноваловай, П. Базаровай ажахынууд, Б. Аюров, С. Будаев, Ц. Иванов, Н. Дарижапов, Д. Санжаев, Б. Жамьянов, И. Молонов гэхэн олзын хэрэг эрхилэгшэд болон бусад мурьсөө үнгэргэлгэдэ ехэ хамһалсаһан байна.

Б. БАДМАЕВ.
Хэжэнгэ хуурин.

Улаан-Үдэ хотын түрүү хуури эзэлхын түлөө мурьсөөн дүүрбэ. һүүлшын уулзалгада "Сэлэнгэ" "Металлисте" - 6:0, технологическа университетэй футболистнууд "Пищевиге" - 4:0, "Импульс" "Старты" - 7:0, "Звезда" "Стекольциге" - 3:0, ЛВРЗ-гэй спортклуб транспортын "Локомотивы" 2:0 тоотойгоор шүүгээ. Тийгэжэ 18 очкотой болоһон "Импульс" нэгэдэхи хуури эзэлжэ, кубогаар шагнагдаба. "Сэлэнгэ" тэдэнэрһээ 1 очкогээр гартажа, хоёрдохид хуури эзэлэе. Технологическа университетэй оюутад гурбадахид шатын дипломдо хүртэһэн байна.

Манай корр.

ЖАМБАЛ-ДОРЖИ АЮРОВ

Эсэгэ ороноо хамгаалгын дайнда хабаадагша, партизан Жамбал-Доржи Аюров 76-тай боложо ябатараа, гэнтэ наһа бараба. Шэтын областиин Дулдаргын районой Зүдхэли нютагта 1921 ондо түрэхэн юм. Баруун фронто дайлалдажа эхилһэн, 1942 ондо ябаган сэрэгшэдэй полкдо санинструктораар табигдаһан байгаа. Шархатаад эдэгэһэнэй удаа Ленинградий медицинн училищида эльгээгдэжэ, богони болзор соо хуралсалаа дүүргэһэнэй удаа Ж-Д. Аюров 1-дэхи Украинска фронтын мэдэлдэ эльгээгдэе һэн. Бүридхэгдэжэ байһан А. А. Мартыновай партизанай бүлэгтэ оруулагдаад, ойро зуурын тусхай бэлэдхэл гараһанай һүүлээр 1944 оной август нарада бүлэг партизанууд Словакиин Прешов шадар самолёдоор хаягдаба. Дайсанай ара тээнь партизанай томо отряд байгуулха зорилготой байһан юм. Иигэжэ богони болзор соо үсөөхэн

десантнигуудһаа табан зуугаад мянга шахуухунтай партизанай бригада бүридхэгдэжэ, Сталиней нэрэ абаа бэлэй. Партизануудай дунда доктор Жорж гэжэ нэршэһэн медицинн ороноо Аюров эндэ ябаһан юм. Хада уулаар дайралдажа, шархатаһан хэдэн зуугаад партизануудые аргалһан нүүдэл байдалтайше наһа, зарим ушарта нэгэнтэ бэшэ операци хэхэ баатар болодог байгаа.

Дайгаа дүүргэжэ бусаһанһаа хойшо Жамбал-Доржи Аюров Агын округой элүүрые хамгаалгын эмхи зургаануудта ажаллаһан юм. Найнаар ажаллаһанайнь түлөө "СССР-эй элүүрые хамгаалгын отличник" гэхэн дээдэ зэргын тэмдэгээр шагнагдаһан байна. Сэрэгэйше шагналнууд олон: Эсэгэ Ороноо Хамгаалгын дайнай хоёр орден, Улаан Одоной орден, Эсэгэ ороноо хамгаалгын партизан гэхэн 1-дэхи шатын медаль. Чехословакиин сүлөөлэлсэхэнэй 30 жэлэй, Словакиин национальна буһалгааны 30 жэлэй ой медальнуудые абаһан байгаа. Ветеранууд эмхинүүдэй урягаар Чехословаки хэдэн удаа ошожо ерэхэн юм.

Эрэлхэг сэрэгшын энэрхы сэдьхэлтэй аргашанай арюун хайхан дурасхаал тэрээнтэй хамта хүдэлһэн, таниха мэдэхэ бүхы хүнүүдэй зүрхэ сэдьхэлдэ хэтэдэ үлэхэл

БҮЛЭГ НҮХЭДЫН

Дайнай болон ажалай ветеран. "СССР-эй Элүүрые хамгаалгын отличник", эсэгэ, үбгэ эсэгэ

Жамбал-Доржи Аюрович АЮРОВ

гэнтэ наһа бараба гэжэ түрэлхидынь, дүтынь хүнүүд гүнзэгэ шанала гашуудалтайгаар мэдээсэнэ.

Мартын 3-да 13 сарһаа Бабушкинай үйлсын 27-дохи гэргэй 84-дэхи байраһаа хүдөөүүлэгдэхэ.

Хайрата дүү басаган САНГАЕВА

Ханда (Бутит-Дари) Сандитовнагай

сарһаа урид наһа бараһан ушараар "Буряад үнэн" газетийн редакциин коллектив таһагые даагша Ц. Ц. Дондогойдо гүнзэгэ шаналаһаа мэдүүлнэ.

Улаан-Үдын Чертенковой үйлсын 94-дэхи гэргэй 6-дахид байраһаа мартын 1-нэй 13 сарта бээнэ хүдөө гаргагдаха.

ТОБШОХОНООР...

ҺУР ХАРБАЛГА. Бельгидэ үнгэргэгдэһэн Европын чемпионата хабаадаһанайнгаа һүүлээр Буряадай гүрэнэй университетэй оюутан, уласхоорондын классай спортын мастер Бальжинима Цыремпилов мүнөө дундада далай соохи Кипр арал дээрэ хуралсал хорилго хэжэ байна. Мартын 14-дэ Турцида эмхидхэгдэхэ уласхоорондын мурьсөөндэ хабаадаһанайнгаа һүүлээр апрелин эхээр арба гаран хоногой турша соо Америкэдэ үнгэргэгдэхэ

Олимпиад наадануудай неделидэ хабаадаха юм. Олимпиадада бэлдэхэ үедөө хэдэн ехэ мурьсөөндэ хабаадаха.

Буряадай гүрэнэй университетэй, Зүүн Сибириин технологическа университетэй оюутадһаа бүридүүлэгдэһэн манай республикын суглуулагдамал команда Россин Универсиадада хабаадахаяа Ярославска областиин Рыбинск хото ошохоёо мордобо.

ФУТБОЛ. "Үбэлэй бүмбэгэ" гэжэ шанда хүртэхын түлөө

Эмхидхэн байгуулагшад - Буряад Республикын Президент, Арадай Хурал болон Правительство

Редактор Ц.Б.ЦЫРЕНДОРЖИЕВ

РЕДАКЦИОННО КОЛЛЕГИ: ДАШЕЕВА Г. Х., ДОНДОГОЙ Ц. Ц., ЖПЖИГОВ Б.М.Ж. (харюусалгата секретарь), НИМАЕВ П. П. (редакторай орлогшо), С.ДРИНЧИЦОВ (редакторай орлогшо), ОЧИНРОВС.Д., ПИИГАЕВВ.И. (хэблэгч, директор), САМБЯЛОВА Т.В.

Манай адрес:

670000, Улаан-Үдэ, Каландаришвиллин үйлсэ, 23, "Буряад үнэн" газетийн редакци.

Газетэ хэблэлтэй 2 хуудалан хэмжээтэй. Индекс 50901. Хэлэг 4170. Хэблэлдэ тушаагдаһан сар 17.00.

"Республиканска типографи" гэхэн АО-до газетэ хэблэгдэе. Директорийн телефон: 2-40-45. Б-0079-дэхи номертойгоор бүридхэлдэ абтанхай. Заказ № 7713.

Редакциин телефонууд: редакторай - 2-50-96, приёмнын - 2-54-54, редакторай орлогшонорой - 2-68-08, 2-62-62, харюусалгата секретарийн - 2-50-52, секретариатай - 2-60-91, таһагууд: нийтлэл, политическэ - 2-55-97 (даагшань), 2-61-35, 2-56-23, социальн-экономическа - 2-64-36 (даагшань), 2-63-86, 2-61-35, 2-67-81, соёлбэй, эрдэмэй болон хургуулинуудай - 2-60-21, (даагшань), 2-57-63, олонийтын хүдэлмэрийн ба мэдээсэлэй - 2-54-93, (даагшань), 2-34-05, 2-69-58; оршуулгын - 2-67-81; корректоруудай - 2-33-61, компьютерна түбэй - 2-66-76. Манай корреспондентүүд: Агинска - 3-42-19; Закаменска - 30-61. "Бурятия" хэблэлэй телефонууд: директор - 2-49-94, бухгалтерин - 2-23-67, вахта - 2-35-95.